

ISO 31000 – Η αναβάθμιση του ρόλου της διαχείρισης εταιρικών κινδύνων

Η διαχείριση κινδύνου είναι βασικός πυρήνας της στρατηγικής κάθε εταιρείας. Είναι η διαδικασία με την οποία η εταιρεία προσεγγίζει τους κινδύνους που σχετίζονται με τις δραστηριότητές της, με σκοπό την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων. Καλή διαχείριση κινδύνου σημαίνει έγκαιρη αναγνώριση, καθώς επίσης ανάλυση των παραγόντων εκείνων που μπορεί να επηρεάσουν την επιτυχία της εταιρείας, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ο βέλτιστος χειρισμός των εταιρικών κινδύνων και των πιθανών ευκαιριών που δύναται να παρουσιαστούν.

Η διεθνής κοινότητα έχει αναπτύξει διάφορα πρότυπα που σχετίζονται με την διαχείριση κινδύνων. Τα πρότυπα αυτά καλύπτουν γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείριση του κινδύνου, προσφέρουν βασική ορολογία καθώς επίσης και αντίστοιχα εργαλεία για την εφαρμογή τους. Το **ISO 31000:2009, Risk management – Principles and Guidelines**, δεν απευθύνεται σε κάποιο συγκεκριμένο κλάδο ή τομέα, δεν αποτελεί πρότυπο με την στενή έννοια και ο φορέας τους δεν πιστοποιεί αλλά επικυρώνει την εφαρμογή του (attestation not certification). Το πρότυπο προσφέρει κατευθυντήριες οδηγίες και μια κοινή ορολογία κινδύνου για την εφαρμογή του συστήματος διαχείρισης εταιρικών κινδύνων, ενθαρρύνοντας τις ενδιαφερόμενες εταιρείες να το προσαρμόσουν στις ιδιαίτερες εταιρικές ανάγκες τους. Είναι περισσότερο ένα πλαίσιο και ίσως μια βάση αναφοράς και σύγκρισης (benchmark) στις υπάρχουσες προσεγγίσεις όσων αφορά τη διαχείριση εταιρικού κινδύνου.

Σαν βασικά πλεονεκτήματα του προτύπου θα μπορούσαμε να αναφερθούμε στη βελτίωση της εταιρικής διακυβέρνησης, στην ενθάρρυνση της προληπτικής διαχείρισης εταιρικών κινδύνων και στην ενίσχυση της κουλτούρας κινδύνου. Επιπρόσθετα, στη βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων από τη διοίκηση, στη προστασία της φήμης της εταιρείας καθώς επίσης και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης στις ικανότητες της εταιρείας να διαχειριστεί τους εταιρικούς κινδύνους με διαφάνεια τόσο εσωτερικά, όσο και από εξωτερικά εμπλεκόμενα μέρη της εταιρείας.

Με την παροχή σαφών οδηγιών και ορισμών το ISO 31000 περιγράφει τις βασικές αρχές, τις διαδικασίες και τις οργανωτικές δομές που απαιτούνται ώστε να

μπορεί να εφαρμοστεί ένα ενιαίο και αποτελεσματικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και να δημιουργηθεί μια κοινή κατανόηση των εταιρικών κινδύνων στην εταιρεία. Το σημαντικό μέρος του συγκεκριμένου προτύπου είναι το ότι η εταιρεία μπαίνει στην διαδικασία να επιβεβαιώσει την ύπαρξη ή μη των σχετικών δομών, γεγονός που βοηθά ιδιαίτερα στην κάλυψη αντίστοιχων κενών και στην ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ των επιχειρηματικών μονάδων, έχοντας μια κοινή ορολογία και μεθοδολογία αξιολόγησης κινδύνων.

Η ενίσχυση της **κουλτούρας κινδύνου (risk culture)** εντός του οργανισμού είναι ιδιαίτερα κρίσιμη αλλά και συγχρόνως χρονοβόρα, καθώς επηρεάζει όλες τις οργανωτικές δομές, τις διαδικασίες και πολιτικές της εταιρείας. Η κουλτούρα διαχείρισης κινδύνων ορίζεται ως το σύνολο των προτύπων, διαδικασιών αλλά και εσωτερικών πρακτικών που αναφέρονται στον τρόπο με τον οποίο η εταιρεία αναγνωρίζει, κατανοεί, επικοινωνεί και αντιμετωπίζει τους κινδύνους σε όλα τα ιεραρχικά επίπεδα. Στο πλαίσιο αυτό ο καθορισμός της **διάθεσης ανάληψης κινδύνων (risk appetite)** αποτελεί τη βάση για τη διαμόρφωση όλων των επιμέρους ορίων ανάληψης κινδύνων και της ικανότητας της εταιρείας να ανταποκρίνεται με επιτυχία σε αυτά.

Στις μέρες μας η αναβάθμιση της λειτουργίας της διαχείρισης εταιρικών κινδύνων είναι επιτακτική, καθώς αποτελεί κριτήριο ενίσχυσης της σταθερότητας των εταιρικών δομών και διασφάλισης της κερδοφορίας της εταιρείας. Το να υιοθετήσεις ένα σύστημα διαχείρισης κινδύνων δεν είναι όμως εύκολη υπόθεση. Χρειάζεται όραμα, καθώς επίσης και πολύ καλή γνώση της εταιρείας και των διαδικασιών της.

Βασικός στόχος του συστήματος διαχείρισης εταιρικών κινδύνων θα πρέπει να είναι η επίτευξη κέρδους με την ανάληψη επιχειρηματικού κινδύνου, αλλά και η αποφυγή πιθανής απώλειας με την αποτελεσματική διαχείριση των εταιρικών κινδύνων. Η κρισιμότητα του ρόλου και της λειτουργίας της διαχείρισης εταιρικών κινδύνων γίνεται συνεπώς περισσότερο αντιληπτή όταν ο οργανισμός αποδέχεται ότι η επίτευξη κέρδους είναι εξίσου σημαντική με την αποφυγή ισόποσης απώλειας.